

Sykehusinnkjøp HF

Organisasjonsnummer 916 879 067
Telefon 78 95 07 00
post@sykehusinnkjop.no
Sykehusinnkjøp HF, Postboks 40, 9811 Vadsø

Kategoriplan

IKT infrastruktur

Godkjent av:	Styret i Sykehusinnkjøp HF
Gyldig fra:	XX
Gjelder for:	Alle ansatte
Dokumenteier:	XX
Versjon:	1.0
Mnd.:	05
År:	25

Innholdsfortegnelse

1. Formål.....	3
2. Kategorien IKT	3
2.1. Innkjøpsgruppen infrastruktur	3
3. Utviklingstrekk, utfordringer og muligheter	5
3.1.1. Sikkerhet.....	5
3.1.2. Marked	5
3.1.3. Samfunnsansvar	5
3.1.4. Anskaffelser og avtaleforvaltning.....	6
4. Overordnede målsettinger	6
4.1. Realisering av gevinster gjennom tydeligere prioritering av faktisk behov	6
4.1.1. Differensierte behovsspesifiseringer ved anskaffelsene.....	7
4.1.2. Bedre planlegging og samordning med leverandør/produsent.....	7
4.1.3. Tilrettelegge for økt konkurranse på produsentnivå	7
4.2. Fokus på bærekraft og samfunnsansvar	8
4.2.1. Forlenge levetid på teknisk utstyr	8
4.2.2. Miljø.....	8
4.2.3. Samfunnsansvar/etisk handel	8
4.2.4. Reduksjon av transportutslipp	9
4.2.5. Systematisk oppfølging og kontroll	9
4.2.6. Innovasjon og partnerskap	9
4.3 Sikkerhet og beredskap	9
4.3.1 Databeskyttelse og personvern.....	9
4.3.2 Kontinuitetsplanlegging og katastrofeberedskap	9
4.3.3 Trusselovervåking og hendelseshåndtering	9
4.3.4 Sikkerhetsopplæring og bevisstgjøring.....	9
4.3.5 Sikkerhetskrav i anskaffelser	10
4.3.6 Samarbeid med eksterne aktører.....	10
4.3.7 Forsyningssikkerhet	10
5. Gevinstpotensial.....	10
5.1. Optimalisering av verktøy for ulike brukergrupper.....	10
5.2. Forlenget bruk av teknisk utstyr.....	10
5.3. Fremme konkurranse på produsentnivå	10
5.4. Effektiv styring og oppfølging.....	11
6. Kritiske suksessfaktorer.....	11
7. Versjonsendringer	11

1. Formål

Formålet med kategoriplanen er å legge føringer for fremtidige anskaffelser og avtaleforvaltning innenfor innkjøpskategorien IKT, og å sikre god styring av kategorien. Denne versjonen av kategoriplanen er begrenset til innkjøpsgruppen *Infrastruktur*. Kategoriplanen vil oppdateres og utvides med de resterende innkjøpsgruppene på et senere tidspunkt.

Kategoriplanen skal gi spesialisthelsetjenesten en enhetlig og strategisk tilnærming til eget behov og leverandørmarkedet. Kategoriplanen inneholder tiltak og føringer som kan omsettes til kvalitative og kvantitative gevinster for spesialisthelsetjenesten.

2. Kategorien IKT

Kategorien IKT omfatter kjøp av ulike IKT-relaterte produkter og tjenester. Det samlede årlige forbruket for denne kategorien er estimert til 5-6 milliarder kroner, noe som utgjør ca. 11% av totalforbruket registrert i innkjøps- og regnskapssystemene til de fire regionale helseregionene for 2022. Kategorien IKT er inndelt i følgende innkjøpsgrupper:

- Kliniske applikasjoner og rådgivning
- Administrative applikasjoner og rådgivning
- Infrastruktur
- Rådgivning, IKT
- IKT, uklassifisert

Anskaffelsene innenfor denne kategorien gjennomføres hovedsakelig av Sykehusinnkjøp HF (heretter Sykehusinnkjøp), men selve avropene gjennomføres direkte av de regionale IKT-selskapene (Sykehuspartner HF, Helse Vest IKT, HEMIT og Helse Nord IKT). Kategorien kjennetegnes av en høy grad av nasjonal samordning gjennom felles nasjonale avtaler spesielt innen innkjøpsgrupper infrastruktur og rådgivning, IKT. Det er begrenset samordning innen innkjøpsgruppene for kliniske applikasjoner og rådgivning, samt administrative applikasjoner og rådgivning.

2.1. Innkjøpsgruppen infrastruktur

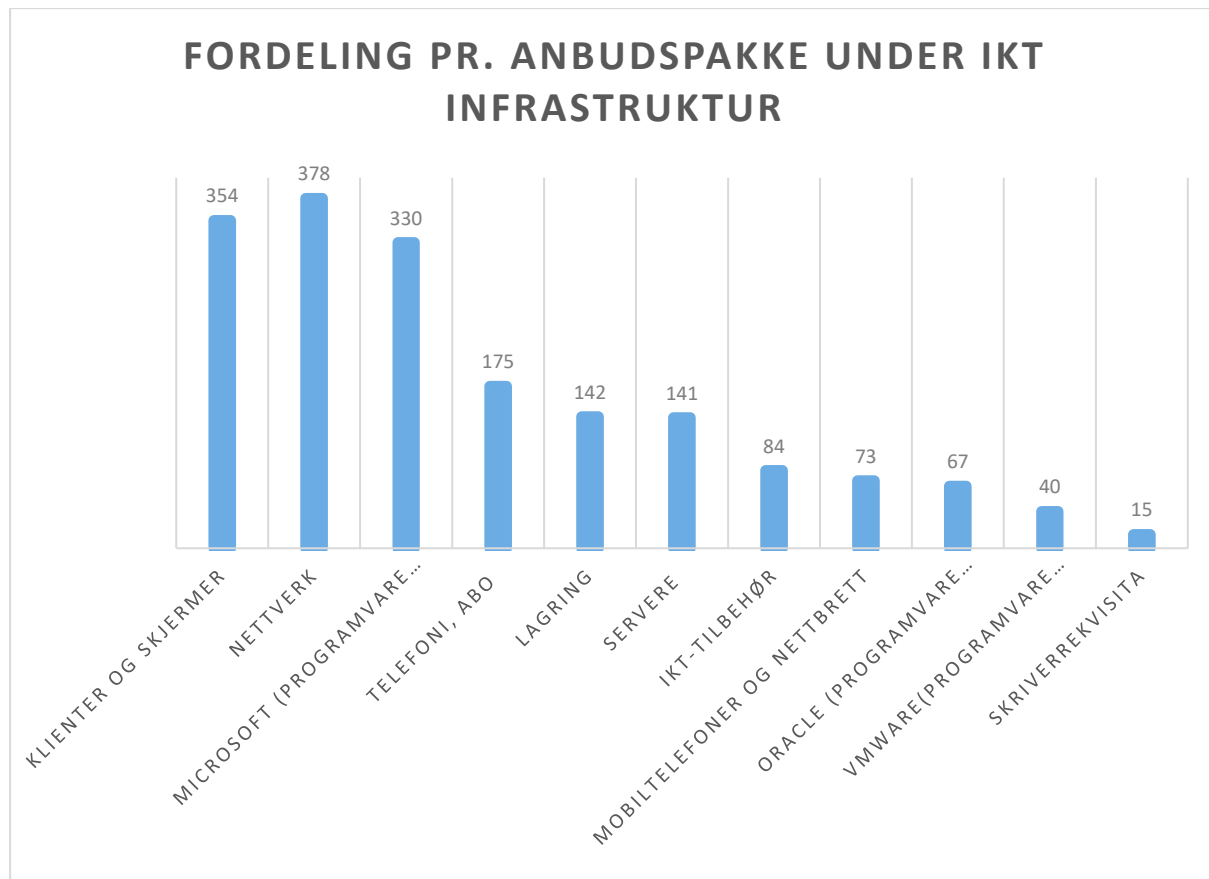
Innkjøpsgruppen for infrastruktur dekker grunnleggende teknologiske komponenter som er avgjørende for drift og videreutvikling av organisasjonens IKT-miljø. Dette inkluderer servere, nettverksutstyr, lagringsløsninger og programvarelisenser, som samlet utgjør kjernen i en stabil, sikker og skalerbar teknologiplattform. Innkjøpsgruppen omhandler også mobiltelefoner samt avtale om trafikk. Investeringene er essensielle for å sikre tilgjengelighet, ytelse og datasikkerhet, samtidig som de legger til rette for effektiv bruk av digitale systemer og verktøy.

Formålet med infrastrukturinvesteringene er å oppnå kostnadseffektivitet, redusere risiko og forbedre driftssikkerheten. Dette realiseres blant annet gjennom standardisering av utstyr, overgang til hyllevareløsninger og kontinuerlig oppgradering av teknologiplatformer for å støtte både daglig drift og fremtidig innovasjon.

Innkjøpsgruppen følger en differensiert tilnærming der utstyr og tjenester tilpasses både sluttbrukerbehov og dataromskrav. Eksempler på sluttbrukerutstyr inkluderer PC-er og skjermer (herunder kliniske PCer og granskningsskjermer), skrivere, sikker utskriftsløsning og mobile enheter (herunder kliniske), mens datarommet fokuserer på servere, lagringsløsninger og nettverkskomponenter. Infrastruktur dekker også anbudspakker som datasikkerhet, serverbasert programvare og driftstjenester mv.

En vesentlig andel av investeringene innenfor IKT-infrastruktur skjer i dag gjennom nasjonale rammeavtaler, som bidrar til volumbaserte besparelser. Samtidig medfører dette en dominans fra enkelte store leverandører, noe som understreker behovet for en sterkere leverandøroppfølging for å sikre konkurransedyktige betingelser, høy kvalitet og innovasjon i leveransene.

Figur 1 Fordeling pr. anbudspakke under IKT infrastruktur, eks mva., i millioner for 2022.

Omsetningen innenfor IKT-kategorien i 2022 var på 5,7 milliarder kroner. Analyser utført i forbindelse med kategoriarbeidet for IKT viser potensiale for store besparelser ved å tilpasse verktøyene til brukernes faktiske behov. Det er også identifisert betydelige økonomiske og miljømessige gevinster ved å strategisk forlenge levetiden på utstyr før utskiftning, der det er mulig, samt bedre og langsiktig planlegging av transportene.

Analyser viser at enkelte store leverandører står for en betydelig andel av omsetningen, noe som har ført til etterspørsel etter en mer systematisk oppfølging for å sikre bedre avtalevilkår, kvalitet og innovasjon fra leverandørsiden.

3. Utviklingstrekk, utfordringer og muligheter

IKT-infrastruktur er avgjørende for driften av spesialisthelsetjenesten og har derfor et sterkt strategisk fokus. En tydelig trend som har blitt observert, er økende driftskostnader, drevet av avanserte teknologiske krav og økt systemkompleksitet. Økningen forventes å bli størst knyttet til datasikkerhet og økende bruk av AI.

En annen fremtredende utvikling er overgangen til skyløsninger, som kan redusere behovet for egen teknisk infrastruktur. Dette kan komme til å redusere behovet for store investeringer på dette området, og gi spesialisthelsetjenesten mer forutsigelige kostnader ved å få månedlige/årlige faktura.

Imidlertid kan dette også medføre økt usikkerhet knyttet til datasikkerhet, oppetid og programvareendringer. En annen problemstilling vil kunne bli at kunden i større grad kan bli låst til driftsleverandørens løsning,, og man i større grad må ha tillitt til denne.

Disse endringene understreker behovet for en helhetlig og strategisk tilnærming som både adresserer teknologiske utviklingstrekk og sikrer bærekraftige løsninger. Uten en strukturert tilnærming til standardisering og effektivisering kan de økende kostnadene bli krevende å håndtere på lang sikt.

3.1.1. Sikkerhet

Datasikkerhet utgjør også en sentral utfordring i IKT-infrastruktur og helseforetakene er underlagt *sikkerhetsloven*. Økende trusler og skjerpede sikkerhetskrav krever mer systematiske risikovurderinger i anskaffelsesprosesser for å beskytte sensitive data og sikre driftssikkerhet.

Økende geopolitisk polarisering kan medføre handelskonflikter som påvirker både leveranser og prisstrukturer, særlig for utstyr produsert i Asia, der eierskapet ofte ligger hos vestlige selskaper. Slike globale spenninger krever risikoreduserende tiltak i anskaffelsesstrategien.

3.1.2. Marked

Markedsprisene for råvarer svinger betydelig og skaper utfordringer for både sykehusene og leverandørene. En del av de nasjonale rammeavtalene innenfor infrastruktur har fastpriser med mulighet for årlig KPI-justeringer og kvartalsvis valutajusteringer. Rammeavtalene nettverk, lagring og servere har ingen prisjusteringer, men følger markedspris (minikonkurranser). Hyppige prisjusteringer medfører ressurskrevende manuelle oppdateringer i både Sykehusinnkjøp og sykehusenes systemer.

En annen utfordring er tendensen til leverandørbindinger. Ofte låses organisasjoner til enkeltprodusenter, noe som reduserer konkurransen og fleksibiliteten i markedet. Selv om flere leverandører tilbyr lignende produkter, kan konkurransen bli begrenset etter valg av en spesifikk produsent, noe som potensielt svekker kostnadseffektiviteten over tid.

Innenfor IKT kategorien foregår det mye direktebetaling fra produsent til leverandør (kick-back), basert på omsetning denne har. Dette medfører at noen av leverandørene kan få en stor konkurransefordel i forhold øvrige leverandører i markedet, som er vanskelig å få innsikt i.

3.1.3. Samfunnsansvar

Samfunnsansvar er også et viktig hensyn, særlig knyttet til etterprøvbarehet innen etisk handel og miljøpåvirkning. Helseforetakene er underlagt *åpenhetsloven* og hele verdikjeden, fra mineralutvinning til ferdig produkt, medfører risikofaktorer som krever kontinuerlig oppfølging av leverandører og produsenter for å sikre ansvarlige anskaffelser.

3.1.4. Anskaffelser og avtaleforvaltning

IKT-infrastrukturanskaffelser gjennomføres i stor grad nasjonalt eller flerregionalt. For å sikre at også mindre leverandører kan delta, deles anskaffelsene under anbudspakken datarom (nettverk, lagring og server), inn i mindre delkonkurranser fordelt på flere anbudspakker. En utfordring er at mindre leverandører ofte har begrenset sortimentsbredde og lavere partnerstatus hos produsent, noe som kan føre til oppsplitting av sortimentet og at de mindre selskapene blir utkonkurrert av de store leverandørene som har bedre betingelser hos produsent.

Avtaleforvaltningen innen IKT utføres overordnet av Sykehusinnkjøp på nasjonalt nivå, mens den operative forvaltningen og avvikshåndteringen som regel håndteres av de regionale IKT-foretakene. Det er imidlertid store variasjoner i hvilke oppgaver som håndteres lokalt/regionalt og hvilke som overføres til Sykehusinnkjøp.

Uklar grensegang mellom Sykehusinnkjøp og IKT-selskapene, samt usikkerhet rundt samhandling innen avtaleforvaltning, har ført til unødvendig involvering og fragmentering av arbeidsoppgaver. Dette har resultert i ineffektive prosesser og mangelfull oppfølging på både taktisk og strategisk nivå.

Sykehusinnkjøp har som mål å styrke avtaleforvaltningen, spesielt innenfor samfunnsansvar. IKT er et prioritert risikoområde i den godkjente handlingsplanen for samfunnsansvar, og det er nødvendig med tettere oppfølging av miljøkrav for å sikre bærekraftige løsninger.

En strategisk tilnærming som tar hensyn til både utfordringer og muligheter, er avgjørende for å sikre en robust, sikker og bærekraftig IKT-infrastruktur for helseforetakene. Dette krever løpende evaluering og tilpasning for å opprettholde en stabil teknologisk plattform som støtter helseforetakenes behov.

4. Overordnede målsettinger

4.1. Realisering av gevinster gjennom tydeligere prioritering av faktisk behov

Effektiv anskaffelse og bruk av IKT-utstyr er avgjørende for å sikre en bærekraftig og kostnadseffektiv drift innen spesialisthelsetjenesten. Tradisjonelt har anskaffelser vært preget av ensartede løsninger som ikke nødvendigvis har vært tilpasset brukernes faktiske behov. Dette har ført til unødvendig høye kostnader, ineffektiv ressursbruk og begrenset fleksibilitet i teknologiutviklingen.

For å adressere disse utfordringene er det nødvendig med en mer strategisk og behovsbasert tilnærming til IKT-anskaffelser. Dette innebærer en differensiert behovsspesifisering, bedre planlegging og samordning med leverandører, samt tiltak for å øke konkurransen på produsentnivå. Ved å implementere en mer målrettet innkjøpsstrategi kan helseforetakene oppnå bedre kostnadskontroll, høyere kvalitet på teknologiske løsninger og en mer dynamisk og innovasjonsfremmende leverandørstruktur.

Videre vil en systematisk vurdering av behov, samarbeid med leverandører og innføring av teknologinøytrale konkurransevilkår legge grunnlaget for økt verdiskaping og mer bærekraftige innkjøp. Dette dokumentet beskriver tiltak og strategier som skal bidra til å optimalisere innkjøpsprosessene og sikre en mer fremtidsrettet og effektiv forvaltning av IKT-ressurser.

4.1.1. Differensierte behovsspesifiseringer ved anskaffelsene

Historisk sett har brukere av IKT-utstyr mottatt ensartede datamaskiner uavhengig av individuelle behov, noe som har resultert i overdimensjonerte løsninger for enkelte brukere. Datamaskinene som anskaffes, er av høy teknisk standard, men ikke alltid tilpasset brukernes faktiske krav. Dette har ført til unødvendig høye kostnader og ineffektiv ressursbruk.

Ved å innføre en mer differensiert behovsspesifisering, der teknologivalg tilpasses spesifikke arbeidsoppgaver og bruksmønstre, kan betydelige kostnadsbesparelser oppnås. Dette innebærer en grundig analyse av brukergrupper basert på deres faktiske behov, arbeidsoppgaver og tekniske kompetanse, og deretter innføring av en trinnvis tilnærming til anskaffelser.

For å oppnå dette skal det etableres tydelige nivåreguleringer og standarder for behovskartlegging. Dette vil sikre at alle ansatte har tilgang til adekvat teknisk utstyr uten unødvendig overforbruk av ressurser.

Videre vil en bedre tilpasset behovsvurdering sikre bedre kostnadskontroll, optimalisert ressursutnyttelse og økt tilfredshet blant brukerne ved å tilby teknologi som er tilpasset deres faktiske krav. Det vil også innføres en kontinuerlig overvåking og evaluering av behovene for å sikre at teknologiløsningene er fleksible og i tråd med utviklingen i arbeidsprosesser.

4.1.2. Bedre planlegging og samordning med leverandør/produsent

En tettere dialog og bedre samhandling med leverandører vil gi strategiske og økonomiske fordeler samt forbedret kvalitet, innovasjon og risikostyring. Langsiktige partnerskap med leverandører vil bidra til å skape merverdi gjennom gjensidig utvikling og vekst for områder hvor dette er naturlig.

For å oppnå dette skal det utvikles

- **rammeavtaler som sikrer** langsiktig samarbeid og felles utviklingsmål
- **proaktive møtestrukturer** med leverandører for bedre planlegging og problemløsning
- **risikodelingsstrategier** for å redusere usikkerhet i teknologiinvesteringer
- **kontinuerlig evaluering** av leverandørers ytelse og etterlevelse av krav

4.1.3. Tilrettelegge for økt konkurranse på produsentnivå

Analyser innenfor innkjøpsgruppene for servere, nettverk og lagring viser at betydelige kostnadsbesparelser og forbedrede tekniske løsninger kan oppnås ved å anvende generiske og åpne kravspesifikasjoner i minikonkurranser. Ved å utforme konkurranser hvor produsenter er klar over at deres konkurrenter også kan tilby løsninger, skapes et marked med økt konkurransepress som driver fram både kostnadseffektivitet og teknologisk innovasjon.

For å oppnå bedre avtalevilkår, høyere kvalitet og økt innovasjon, er det avgjørende å fremme en sunn og dynamisk konkurranse blant produsentene. Dette innebærer

- **utvikling av teknologinøytrale kravspesifikasjoner** som gir flere produsenter/leverandører lik tilgang til konkurransen
- **regelmessige markedsanalyser** for å identifisere nye aktører og trender i markedet
- **etablering av insentiver for innovasjon**, der produsenter oppfordres til å presentere nye og mer bærekraftige løsninger
- **spredning av risiko** ved å samarbeide med flere leverandører, noe som reduserer sårbarheten forbundet med enkeltleverandøravhengighet
- **bruk av dynamiske innkjøpssystemer** for å sikre kontinuerlig konkurranse og tilpasning til teknologiutviklingen

Gjennom å implementere disse tiltakene vil organisasjonen kunne oppnå betydelige gevinster, inkludert redusert totalkostnad, høyere grad av teknologisk fleksibilitet og en mer bærekraftig innkjøpsstrategi. Dette vil også bidra til å stimulere til innovasjon i leverandørmarkedet, som igjen gir spesialisthelsetjenesten tilgang til stadig forbedrede teknologiske løsninger til konkurransedyktige priser.

4.2. Fokus på bærekraft og samfunnsansvar

Den overordnede målsettingen er å etablere en bærekraftig, ansvarlig og etisk forankret innkjøpspraksis for IKT-utstyr og -tjenester, som bidrar til redusert miljøavtrykk, fremmer sosial rettferdighet og skaper positive endringer i hele verdikjeden. Dette innebærer en helhetlig tilnærming der miljømessige, sosiale og økonomiske hensyn balanseres for å oppnå langsiktig verdiskaping og økt fokus på samfunnsansvar, samtidig som spesialisthelsetjenestens behov dekkes på en kostnadseffektiv og sikker måte.

For å realisere denne målsettingen skal det utvikles klare og målrettede strategier for bærekraftige IKT-anskaffelser.

4.2.1. Forlenge levetid på teknisk utstyr

Dagens praksis med avhending av teknisk utstyr innebærer ofte at fullt fungerende enheter avhendes og videreselges, selv om de fortsatt kunne vært i bruk internt. Statistikk fra avhendingsselskaper viser at 90 prosent av utstyret får et videre liv hos andre brukere noe som er positivt, men på den andre siden gir dette et signal om at utstyret muligens kan benyttes lengre hos spesialisthelsetjenesten.

Målsettingen er å forlenge levetiden på teknisk utstyr i størst mulig grad. Ved å utnytte utstyret lenger, reduseres behovet for nyanskaffelser, noe som bidrar til lavere produksjonsrelatert miljøbelastning og styrking av en mer sirkulær økonomi. Dette kan oppnås gjennom

- **innføring av systemer** for gjenbruk og oppgradering av eksisterende utstyr
- **implementering** av vedlikeholdsprogrammer for å forlenge teknisk levetid
- **etablering av kriterier** for optimal utskiftningstid, basert på faktisk ytelse og behov
- **samarbeid med leverandører** for å tilby oppgraderingsmuligheter fremfor utskifting
- **utvikling** av intern kultur for bærekraftig bruk av IKT-utstyr

4.2.2. Miljø

Sikre at alle anskaffelser prioriterer energieffektive og miljøvennlige IKT-produkter, herunder enheter med lavt energiforbruk, resirkulerbare materialer og redusert innhold av farlige kjemikalier. Kreve dokumentasjon på produktenes miljøsertifiseringer og klimaregnskap.

4.2.3. Samfunnsansvar/etisk handel

Aktsomhetsvurderinger er samme metode som legges til grunn i Åpenhetsloven, som trådte i kraft 1. juli 2022. Virksomheter som omfattes av Åpenhetsloven, er forpliktet til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger og rapportere om disse. Sykehusinnkjøp skal gjennomføre aktsomhetsvurderinger. Dette skal sikre at vi avdekker risiko og setter inn nødvendige tiltak i anskaffelsene. Dette skal være med på å sikre ivaretagelse av arbeidstakerrettigheter og etiske standarder gjennom hele leverandørkjeden, inkludert krav til anstendige arbeidsforhold, rettferdig lønn og nulltoleranse for barnearbeid og moderne slaveri.

4.2.4. Reduksjon av transportutslipp

Implementere krav som oppfordrer leverandører til å bruke miljøvennlige transportløsninger, som sjøfrakt fremfor flyfrakt, optimalisering av logistikk-løsninger og leveranseplaner gjennom bedre lagerstyring og felles leveranseplanlegging og bruk av nullutslippskjøretøy der det er mulig.

4.2.5. Systematisk oppfølging og kontroll

Etablere mekanismer for måling og rapportering av bærekraftsprestasjoner i IKT-anskaffelser, inkludert periodiske revisjoner og samarbeid med leverandører for å sikre kontinuerlig forbedring, samt oppmuntre til utvikling av nye, mer bærekraftige IKT-produkter og tjenester gjennom tett samarbeid med leverandører og forskningsmiljøer.

4.2.6. Innovasjon og partnerskap

Oppmuntre til utvikling av nye, mer bærekraftige IKT-produkter og tjenester gjennom tett samarbeid med leverandører og forskningsmiljøer.

Gjennom disse tiltakene vil organisasjonen bidra til en mer bærekraftig fremtid ved å redusere klimapåvirkning, styrke sosiale verdier og sikre en ansvarlig ressursforvaltning. Et helhetlig og langsiktig perspektiv på bærekraft vil sikre at dagens valg ikke kompromitterer fremtidige generasjoners muligheter og behov.

4.3 Sikkerhet og beredskap

Den overordnede målsettingen er at arbeidet med datasikkerhet i spesialisthelsetjenesten skal fortsatt ha høy prioritet. Samtidig skal leveransesikkerheten og beredskapen for kritisk infrastruktur forbedres.

Dette fordrer en helhetlig tilnærming til risikostyring, proaktive tiltak for å forebygge og begrense sikkerhetstrusler, samt styrking av robustheten i digitale systemer og fysiske ressurser.

For å oppnå dette skal jobbes videre med å forbedre strategier og tiltak, øke kunnskap og skape bevissthet om temaene som vist i punktene under.

4.3.1 Databeskyttelse og personvern

Implementering av avanserte sikkerhetsteknologier, som kryptering, flerfaktorautentisering og tilgangskontroll for å beskytte persondata, pasientdata og sensitiv informasjon mot uautorisert tilgang og cyberangrep.

4.3.2 Kontinuitetsplanlegging og katastrofeberedskap

Utvikling av omfattende beredskapsplaner som sikrer rask gjenoppretting av tjenester ved driftsavbrudd, inkludert redundante systemer og skytjenester som garanterer tilgjengelighet.

4.3.3 Trusselovervåking og hendelseshåndtering

Videreutvikle overvåkingssystemer som kontinuerlig analyserer nettverkstrafikk for å oppdage og respondere på potensielle sikkerhetshendelser i sanntid.

4.3.4 Sikkerhetsopplæring og bevisstgjøring

Regelmessig opplæring av ansatte for å øke kompetansen rundt sikkerhetsprosedyrer og øke bevisstheten om potensielle trusler som phishing, sosial manipulering og interne sikkerhetsrisikoer. Implementere prosedyre for sikkerhetsanalyse ved alle anskaffelser. Etablere tettere samarbeid med nasjonale sikkerhetsmyndigheter.

4.3.5 Sikkerhetskrav i anskaffelser

Integrasjon av sikkerhetskrav i innkjøpsprosesser for å sikre at all ny teknologi og utstyr oppfyller gjeldende sikkerhetsstandarter og reguleringer.

4.3.6 Samarbeid med eksterne aktører

Styrking av partnerskap med myndigheter, sikkerhetsorganisasjoner og bransjeaktører for å dele informasjon og beste praksis for å opprettholde et høyt sikkerhetsnivå.

4.3.7 Forsyningssikkerhet

Etablere strategier for å sikre tilgang til kritisk IKT-infrastruktur og utstyr ved forsyningsavbrudd, herunder alternative leverandørkjeder og lagerstrategier for essensielle komponenter.

Ved å implementere disse tiltakene vil spesialisthelsetjenesten kunne minimere risikoen for databrudd, redusere potensielle driftsavbrudd og sikre kontinuerlig tilgjengelighet av kritiske tjenester. En systematisk og helhetlig tilnærming til sikkerhet og beredskap vil også bidra til økt tillit blant pasienter, ansatte og samfunnet som helhet.

5. Gevinstpotensial

Tiltakene i denne planen legger grunnlaget for betydelige kvalitative og kvantitative gevinster ved å introdusere nytenkning innen anskaffelser av IKT-infrastruktur. Målet er å sikre at tjenestekvaliteten opprettholdes og forbedres samtidig som anskaffelsene skjer til riktig pris og med en mer effektiv ressursbruk.

5.1. Optimalisering av verktøy for ulike brukergrupper

Ved å tilpasse teknologiske løsninger til brukergruppenes faktiske behov, kan spesialisthelsetjenesten oppnå

- reduserte kostnader
- økt brukeropplevelse

Gjennom en mer behovsrettet tilnærming kan kostnader til teknisk arbeidsverktøy reduseres betydelig. Brukere med enkle behov kan tildeles enklere og rimeligere enheter (PC klienter), noe som gir en mer hensiktsmessig ressursbruk.

Tilgang til riktig verktøy basert på faktiske arbeidsoppgaver vil kunne forbedre produktiviteten og brukertilfredsheten.

5.2. Forlenget bruk av teknisk utstyr

Ved å forlenge levetiden til eksisterende teknisk utstyr, kan organisasjonen oppnå kostnadsbesparelser ved å utnytte eksisterende utstyr lenger, og redusere hyppigheten av utskiftninger.

Videre vil et redusert behov for nyanskaffelser gi betydelige positive effekter på miljøet, herunder redusert avfall, lavere energiforbruk i produksjon og redusert karbonavtrykk.

Til sist vil lengre levetid på teknisk utstyr bidra til en mer ansvarlig ressursforvaltning og understøtte en sirkulær økonomi.

5.3. Fremme konkurranse på produsentnivå

Åpning for økt konkurranse blant produsenter gjennom generiske kravspesifikasjoner og åpen konkurranse vil resultere i

- reduserte kostnader

- driftsmessig sikkerhet
- innovasjon og kvalitet

En åpen konkurranse mellom flere leverandører gir bedre prisbetingelser og muliggjør innkjøp av mer kostnadseffektive løsninger.

Ved å spre anskaffelsene over flere leverandører reduseres risikoen for leveranseproblemer, sårbarheter og avhengighet av enkeltaktører.

Konkurranse bidrar til at leverandører kontinuerlig utvikler nye og bedre produkter, noe som sikrer tilgang til oppdaterte teknologiløsninger av høy kvalitet.

5.4. Effektiv styring og oppfølging

For å realisere gevinstene skal det etableres systemer for:

- **Måling og rapportering:** Systematisk oppfølging og rapportering av oppnådde gevinster knyttet til kostnadsbesparelser, effektivitet og miljøeffekter.
- **Kontinuerlig forbedring:** Evaluering av anskaffelsesprosesser og tilpasninger for å sikre at gevinster realiseres og opprettholdes over tid.

6. Kritiske suksessfaktorer

Hva skal til for at implementeringen av kategoriplanen skal bli vellykket?

God involvering fra IKT-driftsmiljøene i utformingen og gjennomføringen av foreslåtte tiltak er avgjørende for å sikre eierskap og praktisk gjennomførbarhet. Videre er tilstrekkelige ressurser nødvendig for å kunne implementere retningslinjene på en effektiv måte.

Støtte fra direktørnivå er essensielt for å sikre forankring og prioritering av kategoriplanen på tvers av organisasjonen. I tillegg er utarbeidelse av årlige handlingsplaner viktig for å konkretisere tiltak og tydeliggjøre roller og ansvar mellom Sykehusinnkjøp og helseregionene/IKT selskapene.

For å sikre en helhetlig tilnærming bør det opprettes et nasjonalt produkt- og fagråd for spesifikke anbudspakker innenfor IKT infrastruktur. Dette rådet vil ikke bare være et nyttig verktøy i avtaleforvaltningen, men også fungere som en arena for diskusjon og videreutvikling av implementeringen av kategoriplanen.

Identifisering av de riktige og relevante aktørene for erfarings- og kunnskapsutveksling er avgjørende for å bygge et solid grunnlag for fremtidig utvikling og forbedring av anskaffelsesprosessene.

7. Versjonsendringer

Dato	Versjonsnr	Merknad til denne versjonen	Dokumenteier